

VLAAMSE COMMISSIE ONROEREND ERFGOED

ADVIES VCOE 2017|051 VAN 25 SEPTEMBER 2017

OVER DE VOORLOPIGE BESCHERMING ALS MONUMENT VAN VILLA COPPIN IN ZAVENTEM, NAAR AANLEIDING VAN DE ADVIESVRAAG VAN MINISTER GEERT BOURGEOIS VAN 1 SEPTEMBER 2017

De Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed, rechtsgeldig samengesteld, brengt op 25 september 2017 volgend advies uit:

1. De VCOE ontving op 1 september 2017 een adviesvraag van Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering en minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed over de voorlopige bescherming als monument van Villa Coppin in Zaventem. De commissie vindt het positief dat een uitgebreid dossier voor advies werd voorgelegd. De VCOE spreekt zich in voorliggend advies uit over de documenten in het kader van de bescherming met name (a) het ministeriële besluit tot voorlopige bescherming, (b) de fotoregistratie, (c) het afbakeningsplan en (d) het beschermingsvoorstel.

2. Artikel 1 van het ministerieel besluit legt de voorlopige bescherming als monument van Villa Coppin met omringende tuin en omheiningsmuren vast. Artikel 1 verwijst tevens naar het afbakeningsplan en de fotoregistratie die als bijlagen bij het beschermingsbesluit werden gevoegd.

De commissie kan artikel 1 ondersteunen, maar merkt op dat in de titel van het beschermingsbesluit expliciet wordt verwezen naar de tuin. Op basis van het inhoudelijk dossier kan de commissie enkel vaststellen dat de tuin oorspronkelijk een lusttuin of siertuin betrof en dat over de oorspronkelijke inrichting ervan weinig geweten is. Het inhoudelijk dossier gaat verder in op de relatie tussen villa en tuin, maar laat de huidige aanleg van de tuin onderbelicht. Er zijn bovendien maar een beperkt aantal foto's van de tuin in de fotoregistratie opgenomen. De huidige erfgoedwaarden van de tuin en tuinaanleg zijn voor de commissie bijgevolg onvoldoende duidelijk.

3. Artikel 2 van het ministerieel besluit verwijst naar de historische, architecturale en artistieke erfgoedwaarde die de bescherming als monument verantwoordt en beschrijft uitgebreid de aanwezige erfgoedkenmerken en erfgoedelementen.

4. Artikel 3 van het ministeriële besluit omschrijft de beheersvisie voor het te beschermen monument. Het is positief dat deze uitgaat van de ensemblewaarde van het te beschermen monument. De commissie ondersteunt dat elke beheersdaad een geïntegreerde aanpak vereist waarbij de impact op het geheel wordt afgewogen en waarbij de draagkracht van het gebouw niet wordt overschreden.

5. De commissie gaat akkoord met artikel 4 van het ministeriële besluit dat de voorschriften formuleert voor de instandhouding en het onderhoud van het te beschermen monument.

6. Artikel 5 somt de toelatingsplichtige handelingen op. Deze worden onderverdeeld in toelatingsplichten voor het exterieur en voor het interieur. De commissie kan deze grotendeels ondersteunen. Wat betreft toelatingsplicht 1° en 6° c) voor het exterieur vraagt de commissie evenwel de link met het inhoudelijk dossier te verduidelijken. Deze toelatingsplichten zijn vermoedelijk opgenomen in functie van het beheer van de tuin. Zoals in paragraaf 2 aangegeven

is de huidige erfgoedwaarde van de tuin en tuinaanleg echter onvoldoende duidelijk. De commissie vraagt aldus beide toelatingsplichten verder te duiden.

Wat betreft toelatingsplicht 7° voor het interieur merkt de commissie op dat 'elektrische installatie' een ruim begrip is waaronder een heel gamma aan installaties kan vallen. Bovendien merkt de commissie op dat de uitzondering voor *'installaties waarvoor geen destructieve ingrepen moeten gebeuren en/of die geen storende impact hebben op de erfgoedelementen en – kenmerken'* zeer vaag geformuleerd is en te veel ruimte laat voor interpretatie. De commissie vraagt de toelatingsplicht duidelijker te formuleren.

7. Op basis van bovenstaande argumentatie en opmerkingen geeft de commissie een gunstig advies voor de voorlopige bescherming als monument van Villa Coppin in Zaventem op voorwaarde dat de erfgoedwaarde van de tuin(aanleg) verder verduidelijkt wordt.

Namens de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed,

Michiel Deweydt
Voorzitter